

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2022-2025 d. 15-08-2023

Mødedato Tirsdag d. 15. august 2023 kl. 08:30

Mødested Punkt til skriftlig beslutning

Indholdsfortegnelse

Opfølgning på udmøntning af velfærdsprocenten 2023.....	3
---	---

Punkt 1: Opfølgning på udmøntning af velfærdsprocenten 2023

03.08.01-G01-34-20

Resume

Denne sag viser en opfølgning på udmøntning af velfærdsprocenten i Ældre- og Handicapforvaltningen, som herefter fremsendes til byrådets godkendelse.

Der er årligt siden 2017 lavet en opfølgning på udmøntning af velfærdsprocenten til byrådet. Dette er den sidste opfølgning, da den fulde velfærdsprocent på 1 procentpoint kom i mål med Budget 2023. De indsatser, som velfærdsprocenten er udmøntet til, er politisk besluttet og der følges derfor alene op på, hvor mange medarbejdere/årsværk, der er ansat.

Opfølgningen har fokus på de områder, som merindtægten fra velfærdsprocenten er udmøntet til og er nærmere beskrevet i sagsfremstillingen. Som del af opfølgningen skal der redegøres for den personalemæssige status, som viser, at Ældre- og Handicapforvaltningen - med merindtægten fra velfærdsprocenten - har ansat/fastholdt 190 medarbejdere svarende til 175 årsværk fordelt på flere forskellige faggrupper. Herunder sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, pædagoger, socialrådgivere, ergoterapeuter, fysioterapeuter og køkkenpersonale mv.

Tiltag	Medarbejdere	Årsværk
Ældre og mennesker med handicap (B2017)	100	99
Udkørende grupper – hjemmepleje (B2018)	58	50
Flere ældre i årene fremover (B2018)	3	3
Styrke livskvaliteten for de ældre på pleje- og dagcentre (B2020)*		
Måltidet som en stjernestund (B2021)	20	16
Styrke indsatser med gæstekokke på plejehjem (B2022)		
Styrke handicapområdet (B2022)	7	7
Styrke handicapområdet (B2023)**	2	2
I alt	190	177

Note: Tabellen omfatter både nyansættelser og fastholdte medarbejdere samt medarbejdere, som er gået op i tid.

*På byrådsmødet den 3. marts 2021 besluttede byrådet at nedlægge indsatsen med lokalt tilberedt mad på Plejehjemmene Ærtebjerggården og Albanigade. I stedet blev det besluttet at udmønte midlerne til indsatsen Måltidet som en stjernestund/gæstekokke på plejehjem.

**På udvalgsrådet den 31. januar 2023 besluttede udvalget, at midlerne i 2023 skulle udmøntes til en kortlægning af eksisterende tilbud og samarbejdsaftaler på udsatteområdet. Kortlægning løber i perioden fra marts til oktober 2023. Den varige udmøntning af velfærdsprocenten vil komme til beslutning i udvalget ultimo 2023. Antallet af medarbejdere og årsværk er derfor et forventet antal.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender opfølgningen på velfærdsprocenten.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Partierne bag Budget 2017 igangsatte i forbindelse med Budget 2017 en proces med at få hævet skatten med et procentpoint fra 24,5% til 25,5% - den såkaldte velfærdsprocent.

I Budget 2023 kom partierne bag velfærdsprocenten i mål med den fulde velfærdsprocent. Opfølgningen her er dermed den sidste opfølgning byrådet får på området. Den årlige opfølgning har været med til at sikre, at den politiske retning er holdt ved at dokumentere implementeringen af tiltagene helt ud på de enkelte skoler, institutioner og plejehjem.

- I Budget 2017 blev udskrivningsprocenten hævet med 0,5 procentpoint til 25%. Merindtægten blev fordelt ligeligt mellem fire kernevelfærdsområder: De yngste børn, skolebørn, udsatte børn samt ældre og mennesker med handicap.

- I Budget 2018 blev udskrivningsprocenten hævet med 0,3 procentpoint til 25,3%. Merindtægten blev igen målrettet børn, unge og ældre med fem konkrete tiltag.
- I Budget 2020 blev udskrivningsprocenten hævet med 0,1 procentpoint til 25,4%. Merindtægten skulle anvendes på at ruste folkeskolen og skabe mere trivsel og styrke livskvaliteten på plejehjem og dagcentre.
- I Budget 2021 blev udskrivningsprocenten hævet med 0,03 procentpoint til 25,43%. Merindtægten skulle anvendes til det videre arbejde på børne- og ældre området.
- I Budget 2022 blev udskrivningsprocenten hævet med 0,06 procentpoint til 25,49%. Merindtægten skulle anvendes til det videre arbejde på børne- og ældre- & handicapområdet.
- Endelig blev udskrivningsprocenten i Budget 2023 hævet med de sidste 0,01 procentpoint til 25,50 pct.

Opfølgningen i år omfatter således skattestigningen i alle årene i Budget 2017, Budget 2018, Budget 2020, Budget 2021, Budget 2022 og Budget 2023 – i alt 1,00 procentpoint. Til budget 2019 blev der givet afslag på en skattestigning.

I nedenstående tabel vises en oversigt over de besluttede tiltag og de tilknyttede midler inden for Ældre- og Handicapudvalgets område:

Tiltag i 1.000 kr.	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1 Ældre og mennesker med handicap (B2017) (2017-pl)	31.869	39.032	39.880	41.152	41.152	41.152	41.152	41.152	41.152	41.152
2 Udkørende grupper – hjemmepleje (B2018) (2018-pl)	0	21.080	21.080	21.080	21.080	21.080	21.080	21.080	21.080	21.080
3 Flere ældre i årene fremover (B2018) (2018-pl)	0	0	1.200	2.284	3.625	3.625	3.625	3.625	3.625	3.625
4 Styrke livskvaliteten for de ældre på pleje- og dagcentre (B2020) (2020-pl)	0	0	0	3.912	4.755	5.648	7.085	7.085	7.085	7.085
5 Måltidet som en stjernestund (B2021) (2021-pl)	0	0	0	0	2.241	2.448	2.271	2.284	2.284	2.284
6 Styrke indsatsen med gæstekokke på plejehjem (B2022) (2022-pl)	0	0	0	0	0	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
7 Styrke handicapområdet (B2022) (2022-pl)	0	0	0	0	0	3.172	3.316	3.353	3.384	3.384
8 Styrke handicapområdet (B2023) (2023-pl)	0	0	0	0	0	0	823	819	824	831
I alt	31.869	60.112	62.160	68.428	72.853	78.625	80.852	80.898	80.934	80.941

De forskellige tiltag vil i de følgende afsnit blive gennemgået. Opfølgningerne beskriver, hvordan midlerne er udmøntet, og hvilken betydning det har haft for antallet af medarbejdere.

1. Ældre og mennesker med handicap (B2017)

Af det ekstra skatteprovenu i 2017 blev der afsat 31,9 mio. kr. stigende til 41,2 mio. kr. i 2020. Midlerne udmøntedes af Ældre- og Handicapudvalget, som fik til opgave at udarbejde en handleplan for at realisere forligspartiernes ambition om en forstærket indsats rettet imod forebyggelse, sundhedsfremme og rehabilitering.

1a. Bedre bemanning på plejehjem om aftenen

Plejehjemmene fik sammen med lokaludvalgene ansvaret for at udmønte 10,2 mio. kr. Midlerne blev herefter udmøntet dér, hvor de vurderede, at de ville gøre bedst gavn om aftenen. Det betød, at midlerne blev anvendt til at ansætte forskellige typer af faggrupper og på forskellige timetal.

På nogle plejehjem ansatte man pædagoger, ergoterapeuter, social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere. Andre steder ansatte man for eksempel fleksjobbere til at løse praktiske opgaver, som har frigjort det faste personales tid til mere borgernære opgaver.

Der er ansat 31 medarbejdere svarende til 27 årsværk.

1b. Handicapområdet

I forbindelse med udmøntning af 10 mio. kr. til en styrkelse af handicapområdet blev Projekt Sammen på vej iværksat. Med projektet fik borgerne i målgruppen mulighed for at komme med ideer til, hvordan pengene skulle udmøntes.

Forvaltningen spurgte en del af borgerne i målgruppen, hvordan forvaltningen bedst kunne understøtte deres drømme og give dem mere livskvalitet i hverdagen. Efterfølgende var forvaltningen i dialog med pårørende, medarbejdere, ledere og interesseorganisationer, som kom med nye perspektiver og vinkler på de mange ideer, borgerne var kommet med. Det kom der i alt 163 ideer ud af. Borgernes ideer og prioriteringer var herefter omdrejningspunktet, da udvalget den 21/2 2017 godkendte udmøntningen af de 10 mio. kr., og hvor der blandt andet blev afsat midler til:

- Personalestøtte i løbet af arbejdsdagen
- Individuelle og fælles aktiviteter
- Støtte i hverdagslivet

Der er ansat 19 medarbejdere og derudover er der deltidsansatte, som har fået et forhøjet timeantal. Samlet svarer det til 24 årsværk.

1c. Videreførelse af indsatser fra Ældremilliarden

Som del af Finansloven for 2014 blev der øremærket 1 mia. kr. årligt til et varigt løft af indsatsen på det kommunale ældreområde. Ældre- og Handicapforvaltningens andel var ca. 32 mio. kr. I 2016 overgik midlerne til bloktilskuddet, hvorefter udvalget selv har skullet finansiere indsatserne.

I skemaet er præsenteret de indsatser, som udvalget har godkendt skal videreføres med finansiering fra Velfærdsprocenten. Beløbet udgør 8,7 mio. kr. Det svarer til fastholdelsen af 20 medarbejdere svarende til 20 årsværk.

Indsatser	Formålet med indsatserne	Budget (mio. kr.)
Tid til aftenomsorg	Indsatsen sikrer, at OK Aktiv også kan lave aktiviteter om aftenen for borgere på plejecenter.	2,2
Hjerneskadeteam +65-årige	Indsatsen sikrer en tværfaglig og rehabiliterende indsats med udgangspunkt i borgernes potentialer for borgere med erhvervet hjerneskade.	1,1
Team opsøgende ældre og forebyggende hjemmebesøg	Formålet med Forebyggende hjemmebesøg er at arbejde mere metodisk og foretage screening af borgerens funktionsevne. Samtidigt er formålet udvide målgruppen for forebyggende hjemmebesøg til at omfatte +65-årige socialt udsatte ældre. Formålet med Team opsøgende ældre er at få iværksat en opsøgende, støttende, koordinerende og rådgivende indsats overfor +65-årige borgere med økonomiske og sociale problemer.	1,8
Mobilitetshjælpermidler og aktiv ventetid	Indsatsen sikrer, at genoptræningen efter sygehusindlæggelse bliver rykket frem, så genoptræningen bliver sat i gang inden for 24 timer efter modtagelse af genoptræningsplanen. Indsatsen sikrer også, at borgeren kan låne træningsredskaber i det omfang, borgerne har behov for det.	3,6

1d. Aktiviteter i botilbuddene på handicap- og psykiatriområdet

Der blev udmøntet 1,9 mio. kr. for, at det kommunale tilbud Aktiviteter i plejeboliger også skulle lave aktiviteter på handicap- og psykiatriområdet. I den forbindelse skiftede tilbuddet navn til OK Aktiv.

Indsatsen betyder, at OK Aktiv blandt andet laver kreativ café, aktive spil, filmaften, bålhygge, bading, madlavning, olympiske lege, sangaften, ture ud af huset, sansestimuli og motorikstimuli. Der bliver også arrangeret underholdning på tværs, hvor der tilbydes fælles aktiviteter med plejehjemmene.

Der er ansat 7 medarbejdere svarende til 5 årsværk.

1e. Forebyggelse og sundhedsfremme

Målet med de 1,1 mio. kr. til forebyggelse og sundhedsfremme var at styrke forvaltningens forebyggelsesindsats for borgere i målgruppen for forvaltningens generelle indsatser.

Midlerne er udmøntet til en kompetenceenhed under Akutteam Odense. Enheden laver praksisnær sundhedsfaglig undervisning i de udkørende grupper og på plejehjem for at øge kompetencerne indenfor sundhed og forebyggelse.

Der er ansat 2 medarbejdere svarende til 2 årsværk.

1.2 Provenustigningen fra velfærdsprocenten (B2017)

Fra 2017 til 2018 var der en provenustigning fra velfærdsprocenten på 7,1 mio. kr. Udvalget besluttede, at midlerne fra provenustigningen skulle tilfalde følgende to områder.

1.2a. Indsatser til udsatte og psykiske sårbare borgere

Udvalget besluttede at målrette 2,1 mio. kr. til en indsats for de udsatte og psykisk sårbare borgere, som mangler overblik og hjælp til at få hverdagen til at hænge sammen.

Indsatsen støtter borgere med konkrete problemstillinger omkring fx håndtering af deres økonomi. Derudover er der fokus på at støtte borgerne i at blive optaget i meningsfulde og støttende netværk og fællesskaber.

Der er ansat 4 medarbejdere svarende til 4 årsværk.

1.2b. Bortfald af sparekrav på handicapområdet

Udvalget besluttede som del af budget 2016, at der i 2018 skulle spares 5 mio. kr. på handicapområdet. Med tilførslen af midlerne fra velfærdsprocenten besluttede udvalget, at dette sparekrav skulle bortfalde.

Der er fastholdt 12 medarbejdere svarende til 12 årsværk.

1.3 Yderligere provenustigning fra velfærdsprocenten

Fra 2018 til 2019 var der en provenustigning fra velfærdsprocenten på 0,9 mio. kr. stigende til 2,2 mio. kr. i 2020, som udvalget besluttede skulle gå til at imødekomme den demografiske udfordring.

Der er ansat 5 medarbejdere svarende til 5 årsværk.

2. Udkørende grupper – hjemmepleje (B2018)

Af det ekstra skatteprovenu i 2018 blev der afsat 21,1 mio. kr. til hjemmeplejens udkørende grupper.

Udvalget besluttede, at der skulle udmøntes 10 mio. kr. til de udkørende hjemmeplejegrupper i Forløb Fysisk funktionsnedsættelse til en øget rehabiliteringsindsats. De resterende 11,1 mio. kr. blev udmøntet til de udkørende grupper i Forløb Medfødt hjerneskade, Erhvervet hjerneskade, Sindslidende og Vedvarende sygdomsudvikling til styrkelse af den vedvarende rehabiliteringsindsats.

Der er ansat 54 medarbejdere svarende til 46 årsværk.

3. Flere ældre i årene fremover (B2018)

Forligspartierne vedstod i Budget 2018, at det stigende antal ældre kan give et øget pres på Ældre- og Handicapudvalgets ramme. Der blev afsat 1,2 mio. kr. i 2019 stigende til 3,6 mio. kr. i 2021 og frem til demografiudfordringen.

Der er ansat 7 medarbejdere svarende til 7 årsværk.

4. Styrke livskvaliteten for de ældre på pleje- og daghjem (B2020)

Med Budget 2020 blev der med velfærdsprocenten afsat 3,9 mio. kr. i 2020 stigende til 7,1 mio. kr. i 2023 og frem til at styrke livskvaliteten for de ældre på pleje- og daghjem. Midlerne blev brugt til at permanentgøre pilotprojektet med lokalt tilberedt mad på Plejehjemmene Ærtebjergghaven og Albanigade.

På byrådsmødet den 3. marts 2021 besluttede byrådet at nedlægge indsatsen med lokalt tilberedt mad på Plejehjemmene Ærtebjergghaven og Albanigade. I stedet blev det besluttet at udmønte midlerne til indsatsen Måltidet som en stjernestund, som er beskrevet i næste afsnit.

5. Måltidet som en stjernestund (B2021)

Som del af det ekstra skatteprovenu er der til budget 2021 afsat 2,2 mio. kr. stigende til 2,3 mio. kr. i 2024 til at udbrede ordningen med lokalt tilberedt mad på byens leve-bo-miljøer og plejehjem.

Midlerne fra Velfærdsprocenten til lokalt tilberedt mad på plejehjem og leve-bosteder er udmøntet til indsatsen Måltidet som en stjernestund. Indsatsen er startet den 1. juni 2021 og betyder, at gæstekokke besøger hvert afsnitskøkken og fælleskøkken på Odenses plejehjem og tilbereder mad for beboerne. Maden bliver tilberedt i afsnitskøkkener i leve-/boenheder og fælleskøkkener på plejehjem. Råvarerne bliver leveret som måltidskasser fra Byens Køkken.

Beboerne på plejehjem oplever en særlig dag med mulighed for at blive inddraget i madlavningen og i valg af menu, hvis dette ønskes. Det varme måltid bliver enten serveret til middag eller aften, og beboerne får mulighed for enten at spise måltidet i eget køkken-/alrum eller i caféen.

Gæstekokkene besøger hvert afsnitskøkken og fælleskøkken minimum 2 gange pr. måned i 2021, 3 gange pr. måned i 2022 og 4 gange pr. måned i 2023 og frem. Enkelte plejehjem vil på skift opleve at få ekstra besøg, således at den økonomiske ramme bliver fuldt udmøntet i de enkelte år.

Indsatsen med gæstekokke udføres på plejehjemmene i Ældre- og Handicapforvaltningen og administreres af Sundhedsforvaltningen.

Der er ansat 16 medarbejdere svarende til 14 årsværk.

6. Styrke indsatser med gæstekokke på plejehjem (B2022)

Med udmøntningen af velfærdsprocenten i Budget 2022 blev der afsat 1,5 mio. kr. årligt til at styrke indsatsen med gæstekokke på plejehjemmene. Herved er det politiske mål om 4 månedlige stjernestunder med hjemmelavet mad opnået.

Indsatsen med gæstekokke udføres på plejehjemmene i Ældre- og Handicapforvaltningen og administreres af Sundhedsforvaltningen.

Forvaltningen har ansat 4 medarbejdere svarende til 2,3 årsværk og dermed samlet ansat 20 medarbejdere svarende til 16,3 årsværk til indsatsen med gæstekokke på plejehjem.

7. Styrke handicapområdet (B2022)

Der er afsat 3,2 mio. kr. i Budget 2022 stigende til 3,3 mio. kr. i 2025 til en velfærdspulje, som skal udmøntes til at styrke handicapområdet.

Størstedelen af midlerne til handicapområdet er udmøntet til at ansætte mere pædagogisk personale på bosteder for mennesker med medfødt hjerneskade. I 2022 afsættes der 0,5 mio. kr. og fra 2023 og frem afsættes 3,3 mio. kr. Det betyder, at der kan ansættes 7 medarbejdere svarende til 7 årsværk.

Da det pædagogiske personale først kan nå at blive ansat fra november 2022, er der desuden et engangsbeløb med tilhørende egenfinansiering fra Ældre- og Handicapudvalget svarende til samlet 2,75 mio. kr. til udmøntning. Midlerne udmøntes til fokuserede indsatser i 2023. Herunder til, at

- Odense Kommune kan blive en solsikkekommune.
- Forbedre overgangen fra ung til voksen.
- Forbedre sagsbehandlingen.
- Medarbejdere bliver socialfagligt opkvalificeret.

8. Styrke handicapområdet (B2023)

Der er afsat 0,8 mio. kr. i Budget 2023 og frem, som skal udmøntes til at styrke handicapområdet.

På udvalgsmødet den 31. januar 2023 besluttede udvalget, at midlerne i 2023 skulle udmøntes til en kortlægning af eksisterende tilbud og samarbejdsaftaler på udsatteområdet. Kortlægning løber i perioden fra marts til oktober 2023. Den varige udmøntning af velfærdsprocenten vil komme til beslutning i udvalget ultimo 2023.

Forvaltningen forventer at kunne ansætte 2 årsværk svarende til 2 medarbejdere.

Økonomi

Denne sag er alene en opfølgningssag og har derfor ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.